

Kaavi Kirkonkylän osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi 2009

Timo Jussila

Kustantaja: Kaavin kunta

Sisältö:

Perustiedot	2
Inventointi	2
Yleiskartta	3
Muinaisjäännös	4
KAAVI 27 TÄYSSINÄN RAUHAN RAJAKIVI	4
Löytöpaikat	5
KAAVI 19 HILJALA.....	5
KAAVI 20 MUSTANIEMI.....	5
Muut havainnot	6

Kansikuva: Alueen kaakkoisosassa, Koivulahden talon eteläpuolelta länteen.

Perustiedot

Alue: Kaavin kirkonkylän osayleiskaava-alue. Ks. kartta.

Tarkoitus: Tarkistaa riittävässä määrin, tihein pistokokein ja maastoltaan muinaisjäännöksille otollisilla alueilla onko kaavoitettavalla alueella muinaisjäännöksiä. Etsiä uusia muinaisjäännöksiä.

Työaika: Kenttätyöaika: 24.-25.9. 2009

Kustantaja: Kaavin kunta

Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Jussila.

Aiemmat tutkimukset: Jussila T 2003, Kaavijärven ja Rikkaveden rantayleiskaava-alueen inv.

Tulokset: Alueella sijaitsee Täyssinän rauhan rajakivi, joka opastein merkitty. Se ei kuitenkaan ole ollut muinaisjäännösrekisterissä. Alueelta ei tunnettu ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä mutta kaksi kiviesineen löytöpaikkaa. Alueelta ei löytynyt uusia muinaisjäännöksiä.

Inventointi

Inventoinnin maastotyö suoritettiin 24 ja 25.9.2009. Kaavinjärven pohjoisosassa on Itämeren ancyclusjärvivaiheen rantataso n. 8600 eKr. ollut karkeasti arvioituna n. 114 m korkeustasolla, joidenkin arvioiden mukaan hieman alempana. Tuona aikana on asuttu muutama kilometri alueen luoteispäästä pohjoiseen Juankosken Helvetinhaudanpuron kivikautisella asuinpaikalla. Noin 6000 eKr. on Kaavinjärven vedenpinnan taso ollut alueella n. 110 m tasolla josta se sitten on hiljalleen laskenut nykytasolleen. Alueelta voisi löytyä esihistoriallisia rantasidonnoisia (pyyntikulttuurin) asuinpaikkoja korkeusväliä 115-103 m mpy. Inventointi keskittyi pääosin 120 m korkeustason alapuolelle. alueen kaakkoisosassa kuljin ”lyhyesti” myös ko. tason yläpuolella.

Alueelta tunnetaan kaksi kiviesineen löytöpaikkaa. Kumpikaan näistä paikoista ei liity kivikautiseen asuinpaikkaan vaan ne ovat hukattuja esineitä tai sekundaarisia löytöpaikkoja. Tarkastin alueen luoteisosan peltorinteet 115 m tason alapuolelta. Osa pelloista oli nurmella joten niistä en havaintoja saanut, osa sängellä josta kyllä välttävästi kykeni pellowpintaa havainnoimaan. Koekuopitin luoteiskolkkan vähäisiä metsämaita paikoin varsin tiheästäkin. Pihamaita en tutkinut. Kirkonkylän tasal-
tasalla tarkastin Rantakylän rakentamattoman rannan osan: maasto siellä varsin kivistä. Alueen

Pellossa Ancyclusjärven rantatörmä alueen luoteiskolkassa, Karpinlamminpuron itäpuolella 120 m tason molemmin puolin.

kaakkoisosan, Miettälänmäen-Koivulahden seudun tarkastin kattavasti (muinaisen lahden länsi- ja pohjoisranta peltojen reunoilla ulottuu pohjoisessa lähes rautatien tuntumaan). Suurin osa tuon kolkan pelloista oli nurmella joten niiden tarkastus jäi kursooriseksi. Metsäaluetta koekuopitin monin paikoin varsin tiheästi. Alueella ei ollut missään erityisen hyvää paikkaa kivikautiselle asuinpaikalle, maaperä alueella hiesu-hiekkamoreeni ja yleensä hyvin kivinen. Tutkimusalueelta ei löytynyt uusia muinaisjäännöksiä.

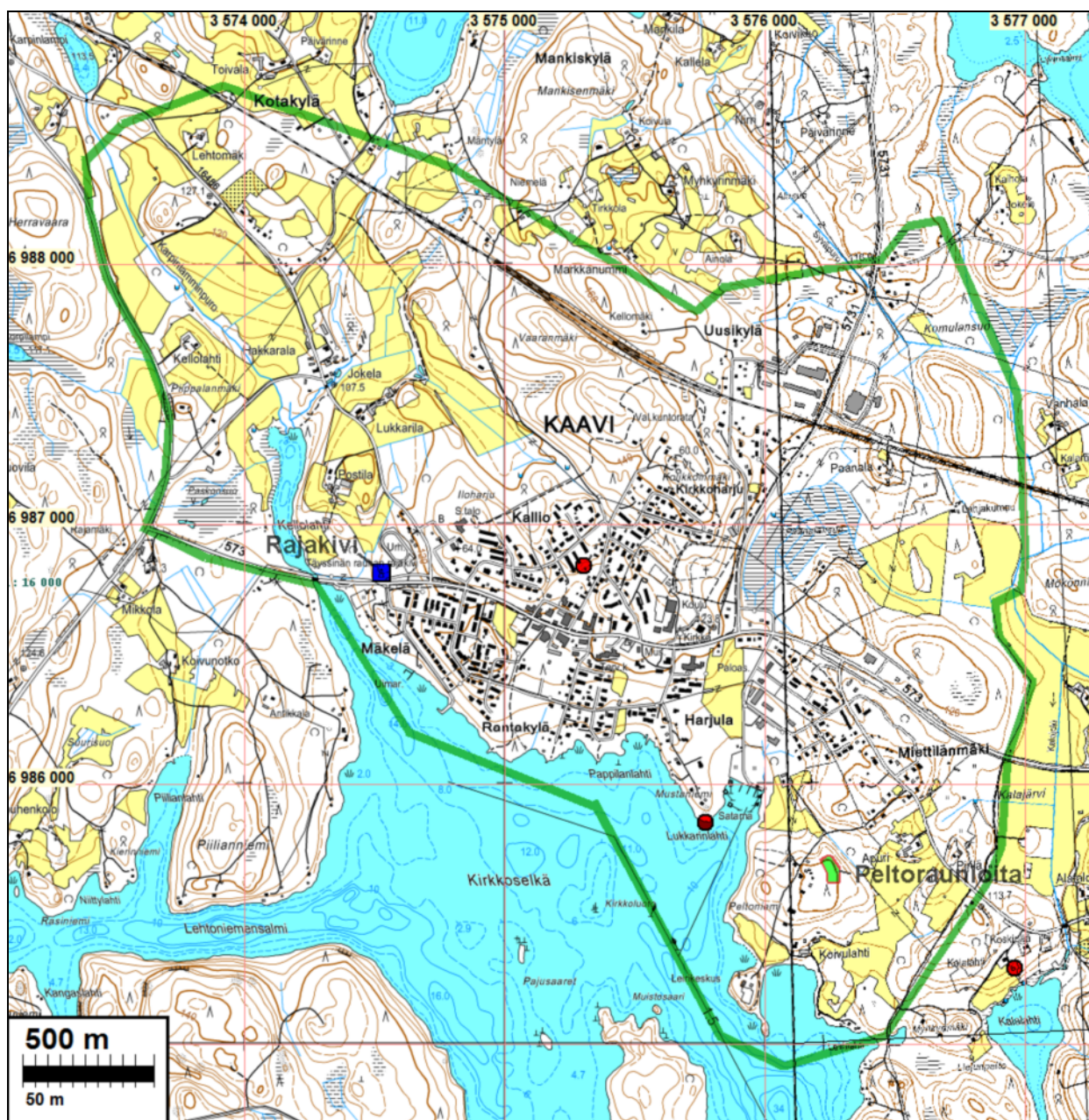

Porvoossa
18.11.2009

Peltoa 115-113 m tasolla Karpinlammen ala-juoksun itäpuolella. Sängestä huolimatta pelto kohtuullisen hyvin tarkisteltavissa.

Timo Jussila

Yleiskartta

Tutkimusalue rajattu vihreällä. Kiviesineen löytöpaikat = punainen pallo.

Muinaisjännös

KAABI 27 TÄYSSINÄN RAUHAN RAJAKIVI

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: raja: kivi

Kartta: x: 6986 80 y: 3574 53 z: 111 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2009 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kaavin kirkosta 1,24 km länteen.

Huomiot: Iso siirtolohkare heti tien Kaavin keskustaan menevän tien pohjoispuolella. Kiven eteläsyryllä, seinämän länsiosan yläosassa kaiverretta kolme kruunua, vuosiluku 1595 ja vastaava venäläinen symboli. Kivessä muistolaatta kaiverrusten vieressä. Kivi viitoitettu nähtävyytenä.

Löytöpaikat

Nämä eivät ole muinaisjäännöksiä.

KAAVI 19 HILJALA

Ajoitus: kividautinen
Laji: löytö

Kartta: 3333 10 x: 6986 84 y: 3575 30, z 130

Tutkijat: Pohjakallio L 1976

Löydöt: Kaavin Museo, 1 kpl, tasataltta, Matti Rissanen 1959, Mitat: 125 x 49 x 16 mm. mustaa sädekiviliusketta, niukasti hiottu, kantaosassa alalappeella iskukuhmu. Löytynyt asuinrak. 50 m. länteen, tontin puhd. työssä ruokamullasta.

Huomiot: Pohjalainen tasataltta. Loivasti etelään viettävää pihamaata. Jussila 2009: Paikka pihamaata. Löytöpaikka korkeustasolla, jolla ei ole voinut sijaita kividautista asuinpaikkaa. Kyseessä ”todellinen” irtolöytö (hukattu esine) tai sitten löytöpaikka on sekundaarinen (tuotu myöhemmin paikalle).

KAAVI 20 MUSTANIEMI

Ajoitus: kividautinen
Laji: löytö

Kartta: 3333 10 x: 6985 85 y: 3575 77 z: 101

Tutkijat: Pohjakallio L 1976

Löydöt: KM 19830, reikäkivi, Matti Rissanen, diar. 26.3.1976, Mitat: 97 x 77 x 17 mm. harmaata ruostunut pintaista kiveä, pinta käsittelemätön, reikä täyskairattu. Löyd. vesirajasta, hiekkarannalta.

Huomiot: Reikäkiven puolikas. Hiekkaranta. Jussila 2009: tarkastelin paikkaa jo v. 2003. Viereissä venesatama lahden pohjukassa. Ei mitään havaintoja esihistoriasta. Löytöpaikka ollut kivikaudella veden alla, kyseessä hukattu esine.

Muut havainnot

Alueen kaakkoisosassa, Pelloniemessä, koivulahden talon pohjoisosassa, mäen tasaisen laen pohjois-koillisosassa on lukuisia vanhoja **peltoraunioita** (x6985660 y3576250) . Alueella havaittavissa vielä vanhan pellon merkit. Puusto on suhteellisen nuorta. Pelto vaikuttaa metsitetyn viime vuosisadan loppupuolella. En katsonut näitä raunioita muinaisjäänöksiksi.

